

MEDIJI

Prethodno priopćenje
UDK 070:004.738.5(497.5 DUBROVNIK)
Primljen 9. veljače 2013.

*Anuška Fjorović**

Lokalno *online* novinarstvo: portali na području Dubrovnika

Sažetak

Internet je posljednjih godina pokazao da u velikoj mjeri može utjecati na lokalnu zajednicu, i to putem lokalnih *online* medija. Slijedom te tvrdnje, rad daje sistematski prikaz portala na području Dubrovnika i analizu vizualnog identiteta svakog od portala tijekom rujna 2012. Isto tako, rad donosi i podatke o posjećenosti svakog od sedam dubrovačkih portala tijekom rujna 2012., koji nisu javno dostupni. Propituje i koliko dubrovački portali, koje karakterizira očita brojnost prema malom broju stanovnika, pridonose povezanosti lokalne zajednice te koje su slabosti i pozitivne strane svakog od portala.

Ključne riječi: portali, Dubrovnik, *online* mediji, lokalno *online* novinarstvo, internet

* Autorica je asistentica na Sveučilištu u Dubrovniku i doktorandica informacijskih i komunikacijskih znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska, e-pošta: anuska.fjorovic@unidu.hr

MEDIA

Preliminary communication

UDK 070:004.738.5(497.5 DUBROVNIK)

Received February 9th, 2013

*Anuška Fjorović**

Local Online Journalism: Portals in Dubrovnik

Summary

Internet has proved in recent years that it can affect, through the local online media, the local community a lot. Following this statement, the paper gives a systematic description of the portals in the Dubrovnik area, and an analysis of the visual identity of each portal during September 2012. The paper also provides information on number of visits, which are not publicly available, of each of the seven portals in Dubrovnik during September 2012. It examines how much Dubrovnik portals, and there are too many of them considering population, contribute to the connection of the local community and which weaknesses and positive sides of each portal are.

Keywords: portals, Dubrovnik, online media, local online journalism, Internet

* The author is a lecturer at University of Dubrovnik and PhD student in information and communication sciences, Faculty of Philosophy, University of Zagreb, Croatia, e-mail: anuska.fjorovic@unidu.hr

Uvod

Današnje doba zasigurno bi se moglo nazvati digitalnim, jer u njemu internet predstavlja, kako kaže Manuel Castells (2003., 11.) "tkivo naših života". Slijedom ove tvrdnje, *online* mediji, nesporno je, uz to što postavljaju nove trendove u novinarstvu, preuzimaju i primat nad klasičnim medijima. Nelinearnost rada (pohrana i prikaz informacija u posebnom rasporedu ili slijedu), raznovrsne mogućnosti prezentacije novosti, povezivanje poveznicama, arhiviranost, neposrednost, interaktivnost i sve ostale prednosti koje pruža *World wide web*, doveli su do gotovo sigurnog preuzimanja primata *online* medija kao prvenstvenog izvora informacija, naspram klasičnim medijima.

Bez obzira radi li se o neovisnom *online* projektu ili svojevrsnom dodatku već postojećem matičnom izdanju, očito je kako su *online* mediji postali su nezaobilazan čimbenik suvremenog novinarstva. Danas u Hrvatskoj djeluje više od 250 online medija, od kojih su većinu pokrenuli amateri i volonteri. (Brautović, 2011., 27)

Internetom se češće koristi mlađa populacija, njih gotovo 90% u dobi od 15 do 24 godine te više od dviјe trećine građana u dobi od 25 do 34 godine, a korisnika interneta razmjerno je mnogo i među osobama srednje i starije dobi, osobito među urbanim i obrazovanijim stanovništvom (Brautović, 2011., 20).

Slijedom toga, kada se radi o portalima o kojima će biti riječi u ovom radu, ciljana javnost su mladi ljudi, liberalnijih svjetonazora te obrazovaniji sloj društva. Svi portalni, pa i portali na dubrovačkom području, "gađaju" široko u tržišnoj orijentaciji i ciljanoj publici.

Iako je internet od svojih početaka promatran isključivo kao globalni medij, i još se uvjek smatra jednim od glavnih uzročnika globalizacije kao socijalnog procesa koji teži sveobuhvatnosti i jedinstvenosti svijeta (Turek, 1999., 159.), posljednjih je godina pokazao da u velikoj mjeri može utjecati na lokalnu zajednicu, i to putem (hiper)lokalnih *online* medija. Isto tako, tvrdnje da širenje interneta vodi do društvene izolacije, do sloma društvene komunikacije i obiteljskog života (Castells, 2003., 131.) ostale su tek "sterilna debata", jer internetskadrustvena interakcija nema izravnog učinka na obrasce svakodnevnog života, osim što postoećim društvenim odnosima dodaje *online* interakciju, što je važno za promatranje lokalnih *online* portala.

Nakon definiranja *online* medija i *online* novinarstva, te (hiper)lokalnog *online* novinarstva, rad daje sistematski prikaz portala na području Dubrovniku te analizu vizualnog identiteta svakog od portala tijekom rujna 2012.

Novost u ovom radu je činjenica da je svaki od sedam dubrovačkih portala ustupio podatke (*Google analytics, aw stats*) o posjećenosti u mjesecu rujnu 2012., koji nisu javno dostupni. U radu će se iznijeti i podaci s otvorene stranice Alexa-e, koja također broji posjete portalima i svrstava ih po ljestvici posjećenosti.

Online mediji i online novinarstvo

Brautović (2011., 13) *online* medije definira kao web stranice kojima je svrha informiranje korisnika i to neovisno o tome radi li se o informativno-političkom, zabavnom ili nekom drugom sadržaju te neovisno o tome radi li se o digitalnom izdanju klasičnih medija ili o novom mediju.

Online mediji se prema Garrisonu (2005., 15) dijele na četiri modela:

Dvadesetčetverosatni model (*24-hours-a-day continuous news model*) – *online* medij koji radi po načelu objavljivanja novosti tijekom 24 sata, a najviše se novosti objavi u vrijeme najveće posjećenosti, od 10 ujutro do 5 sati poslijepodne. Drugi je model “Oglasni prostor zajednice” (*community bulletin board site model*), koji, osim novosti, nudi i informacije o zajednici, poput novosti u umjetnosti, vremenske prognoze i novosti iz gospodarstva. Tu je i “Nadomjestni model” (*supplementary news site model*), koji iskorištava gotovo neograničen prostor na internetu kako bi proširio sadržaj koji objavljaju klasični mediji. Mnogi lokalni *online* mediji primjenjuju taj model. Na kraju, postoji i Ekskluzivni model (*exclusive news site model*), a rabe ga *online* mediji koji objavljaju sadržaje koji nisu objavljeni nigdje drugdje. Ovaj model je vrlo skup i ekonomski teško održiv.

Prema Garissonu, *online* novinarstvo je prezentiranje novosti na *World Wide Webu* ili drugim internetskim servisima, što uključuje novosti koje nude tradicionalne novinske organizacije (npr. novine, televizijske stанице i mreže, magazine...) te netradicionalni izvori, kao internetski provajderi, elektronički oglasni prostori, web magazini i diskusionske liste. Brautović (2011., 15.) toj definiciji dodaje i društvene medije i mreže,

blogove, mikroblogove i drugo. Zaključno, ovaj autor *online* novinarstvo definira kao nov način prezentiranja novosti, u skladu s karakteristikama interneta te njihove distribucije posredstvom *online* medija.

(Hiper) lokalni medij je termin koji se koristi za opisivanje lokalnih vijesti i novinarstva, točnije, povezivanja ljudi sa zajednicama u kojima žive i rade preko interneta i mobitela. Putem lokalnih *online* medija i blogova građane se ohrabruje da počnu više sudjelovati u lokalnoj zajednici. Većinu lokalnih medija vode individualci, ali u zadnje je vrijeme njihov potencijal uvidjela i lokalna vlast, jer se ovim putem može stvoriti transparentnija i dinamičnija komunikacija vođena građanima i lokalnim zajednicama kroz koju će se ostvariti povjerenje i veće razumijevanje među ljudima (The Young Foundation, 2010., 17.).

Prema istraživanjima koje navodi Prelog (2011., 213.), tri četvrtine ispitanika dnevne informacije traži na internetu, zbog tog veliki dio ljudi zanimaju upravo informacije iz njihovog djelokruga, pa se zato i okreću lokalnim *online* portalima, koji im nude "najbliže" informacije, naravno, protkane onima s "globalne" razine.

Portali na području Dubrovnika

Na dubrovačkom području supostoji čak sedam portala lokalnog karaktera, čiji nazivi većinom ukazuju na njihovu lokalnost (Dubrovački vjesnik, Du list, Dubrovnik press, Dubrovnik net, Dubrovnik portal), te oni malo općenitijeg nazivlja – Portal oko i Kenova. Očita je brojnost portala koji pokrivaju oko 40 tisuća stanovnika (42 641 stanovnika, prema popisu iz 2011.).

Dubrovački vjesnik i Du list imaju i svoju konvencionalnu inačicu, točnije, "papirnato" izdanje koje je prethodilo portalu, dok ostali portali egzistiraju samo *online*, uz iznimku Portala oko, koji ima cijelu rubriku pod nazivom "Glas grada" – radi se o besplatnoj novini s područja Dubrovnika, koja, jednako tako, na nekoliko svojih stranica prenosi sadržaje sa spomenutog portala.¹

U razlikovanju četiri modela uređivanja *online* medija (Brautović, 2011., 153.) – tehnički model, model prema odabiru korisnika, model

¹ Krajem studenoga 2011., Glas grada je dobio online izdanje.

prema preporuci korisnika te urednički model, vidljivo je da je u slučaju svih portala na dubrovačkom području riječ o uredničkom modelu.

Najstariji portal na području Dubrovnika je Dubrovnik portal, osnovan 2000.; sedam godina poslije, točnije 2007., osnovan je Dubrovnik net, slijedi ga 2008. Du list, te 2009. Dubrovački vjesnik. Portal oko je osnovan 2010. na nacionalnoj razini, dok je 2011. prešao u lokalnu sferu djelovanja. Dubrovnik press i Kenova info najmlađi su dubrovački portali, osnovani 2011.

Kad se govori o posjećenosti, jednoj od najvažnijih (uz oglašavanje) pretpostavki održivosti portala, valja navesti kako će na sljedećim stranicama, uz vizualni identitet svakog od portala, biti spomenute i brojke pojedinačnih posjetitelja (*unique visitors*), koje je ustupio svaki portal za vrijeme od 1. do 31.rujna 2012. No portali se neće rangirati po broju pojedinačnih posjetitelja, jer neki od portala posjeduju podatke *Google analyticsa* (Googleova usluga koja, uz ostalo, omogućava praćenje posjećenosti portala), a drugi pak podatke *AW Statsa* (*Advanced Web statistics* – usluga koja također, preko *Cpanela* daje podatke o posjećenosti portala). Uz to navest će i mjesto svakog od portala na slobodnoj internetskoj stranici *Alexa*, koja, uz ostalo, rangira portale upravo po kriteriju posjećenosti.

Dubrovački vjesnik - <http://dubrovacki.hr/>

Dubrovački vjesnik (tiskano izdanje) počeo je izlaziti 1950., dok je portal www.dubrovacki.hr krenuo 2009. Trenutno posluju u sklopu koncerna EPH. Glavna urednica je Vjera Šuman.

Portal, uz to što zapravo promovira tiskano izdanje, plasira i informacije na dnevnoj bazi. Tiskano izdanje Dubrovačkog vjesnika je u prodaji petkom poslijepodne, a web redakcija već od petka ujutro počinje plasirati tekstove na portal koji se već nalaze u tiskanom izdanju. Radi se, očekivano, o skraćenim verzijama na kraju kojih najčešće stoji : „Opširnije u tiskanom izdanju Dubrovačkog Vjesnika“. Takvo objavljivanje vijesti traje obično tijekom cijelog vikenda, dok se u ponedjeljak redakcija web izdanja vraća u rutinu dnevnog portala sa svježim vijestima iz Dubrovnika i okolice koje se redovito ažuriraju.

I Dubrovački vjesnik i Du list (koji će biti obrađen u jednom od sljedećih poglavlja) su prvenstveno tjednici koji posjeduju svoje web

izdanje, a ne obrnuto. Zbog toga oba portala svoje potencijalno najčitanije i najjače teme rijetko kad objavljuju na internetu u punom izdanju. Ako ih i objave, u najvećem je broju primjera riječ o skraćenim verzijama tekstova iz tiskanog izdanja, s naznakom kako se u tiskanom izdanju može pročitati više.

Kod Dubrovačkog vjesnika očita je naklonjenost "lijevoj" političkoj opciji. Vezano uz komentare čitatelja, prije nekoliko mjeseci ovaj je portal uveo komentiranje putem Facebooka, zato su komentari uvelike smanjeni, jer je bivša anonimnost kod komentiranja donosila puno veći broj komentara, a također i veću slobodu u izražavanju stavova, što je značilo i mnoštvo neprihvatljivih komentara. No uredništvo je vjerojatno odlučilo kako je bolje smanjiti broj komentara uopće, pa tako i onih neprihvatljivih, a samim time i intrigantnih. Potom je primat u komentiranju preuzeo portal Dubrovnik press (o kojemu će također biti riječi u sljedećim poglavljima rada), koji je zadržao anonimnost komentatora (zahtijeva samo *nick name* za komentiranje).

Uz portal Du list, portal Dubrovački vjesnik ima najviše autorskih tekstova, upravo zato što su oba primarno tiskani mediji s cijelom infrastrukturom pa su rjeđe najave i kopirani tekstovi iz drugih medija ili s drugih portala.

Kao i u tiskanom izdanju, na portalu prevladava plava boja koja je karakteristična za grafički izgled Dubrovačkog vjesnika.

Dizajnerski, sadržaj je podijeljen u tri stupca. Na naslovnicu dominira jedna glavna vijest koja zauzima veći dio prvog stupca, a opremljena je nadnaslovom i naslovom te dijelom teksta. Ostale stupce zauzimaju ravnomjerno veličinom raspoređene četiri ostale najznačajnije vijesti dana. Portal je podijeljen na rubrike – naslovnicu, crnu kroniku, gospodarstvo, kulturu, sport, reportažu, kolumnе, Moskar (Dubrovački vjesnik ima i svojevrstan *lifestyle* prilog pod nazivom Moskar), The Dubrovnik Times, te Dubrovački tv. Sve ove rubrike, izuzev posljednje dvije, postoje i u tiskanom izdanju.

Na stranici Alexa, Dubrovacki vjesnik zauzima 142. mjesto u Hrvatskoj, što ga čini prvim od dubrovačkih portala prema njihovom rangiranju. Broj pojedinačnih posjetitelja (*unique visitors*) ovog portala za razdoblje od 1. do 31. rujna 2012., prema Google Analyticsu je 115 352.

Du list - <http://www.dulist.hr/>

Dubrovački list pokrenut je krajem 1998., dok je portal krenuo s radom početkom 2008. godine. Spletom okolnosti Dubrovački list je bankrotirao krajem rujna 2011., dok je njihovo *online* izdanje nakon toga nastavilo s radom u izmijenjenom, poboljšanom izdanju. Početkom listopada 2011., od ostataka Dubrovačkog lista, nastao je tjednik Du list, sa svojim portalom koji i dalje postoji na dnevnoj bazi.

Glavna urednica je Barbara Đurasović.

Kao i u tiskanom izdanju, na portalu prevladava crvena boja s primjesama tamno sive.

Dizajnerski, portal je podijeljen na tri stupca, a dominirajuće dvije gornje trećine početne stranice, odnosno naslovnice, zauzima pet najznačajnijih dnevnih vijesti koje se izmjenjuju. Na stranici se može pregledati i cijelo tiskano izdanje, te Dulist in, njihov tjedni prilog.

Du list broji dosta rubrika, i to pod nazivima: politika, aktualno, crna kronika, dulist in, zanimljivosti, sport, kultura, život, kolumnе, vaše vijesti i natječaji. Često upravo vijesti koje šalju čitatelji zauzmu mjesto na naslovnici među pet najznačajnijih vijesti.

Uz portal Dubrovački vjesnik, portal Du list ima najviše autorskih tekstova, upravo zato što su oba primarno tiskani mediji s cijelom infrastrukturom pa su rjeđe najave i kopirani tekstovi iz drugih medija ili s drugih portala. Vidljivo je kako Du list, i u tiskanom, a posljeđično i *online* izdanju, nagnje desnoj političkoj opciji. Tome u prilog govore i komentari, posredstvom *facebooka*, na kojima se većinom javljaju osobe "desnije" političke orijentacije. Budući da komentari nisu anonimni, čak i pored kontroverznijih tekstova, ne može ih se pročitati u većem broju.

Kako je već spomenuto, i Dubrovački vjesnik i Du list su najprije tjednici, a tek potom portali, zbog toga rijetko na portalu objave puno izdanje svojih najjačih tema – većinom se radi tek o skraćenim verzijama tekstova iz tiskanog izdanja, s naznakom kako se u tiskanom izdanju može pročitati više.

Tiskano izdanje Du lista može se naći na kioscima u srijedu.

Du list drži 144. poziciju u Hrvatskoj na stranici *Alexa*. Unatoč traženjima, uredništvo nije ustupilo broj pojedinačnih posjetitelja za rujan 2012., već su ustupili samo broj posjeta: 223 832.

Portal oko - <http://www.portaloko.hr/>

Portal oko kao medijski projekt na tržište je krenuo u srpnju 2010., najprije kao nacionalno orijentirani projekt, a u lipnju 2011. dogodio se zaokret u uređivačkoj politici i portal je postao orijentiran na šire dubrovačko područje. Glavni urednik i vlasnik portala je Ivica Granić.

Slogan Portala oko je, kako stoji odmah ispod naziva portala u lijevom gornjem uglu stranice, "Mi slobodno pišemo, vi slobodno čitajte!".

Govoreći o modelima uređivanja, portal oko koristi, kao što je već spomenuto, urednički model.

Grafički, sadržaj je podijeljen na četiri stupca – u prvi je plan postavljeno pet najvažnijih vijesti (glavnih sadržaja), prikazanih fotografijom, nadnaslovom i naslovom, koje se izmjenjuju. Ispod njih nalaze se najnoviji sadržaji, podijeljeni u tri stupca, svaki s fotografijom, nadnaslovom iznad fotografije i naslovom ispod nje. Slijede (ispod) izdvojeni sadržaji iz rubrika vijesti, sport, vrijeme...

Portal oko je podijeljen na rubrike: vijesti, sport, *lifestyle*, tehnologiju, kolumnе, fotogaleriju, dubrovačku vitrinu, dubrovački sport te Glas Grada. U rubrici "Glas Grada" mogu se naći svi sadržaji iz ovih besplatnih novina dubrovačkog područja. Suradnja s Glasom Grada, prvim besplatnom novinama na području Hrvatske, kako se nazivaju. Preuzimanje sadržaja jednog iz drugog medija predstavlja različitu vrstu konvergencije od dosadašnje (tiskano izdanje koje je dobilo svoje web izdanje).

Sadržaji se na ovom portalu mijenjaju svakih nekoliko sati, ovisno o pritjecanju svježih vijesti u redakciju. U broju objavljenih napisu, autorski napis zauzimaju značajno manje mesta od neautorskih napisu.

Za razliku od ostalih šest spomenutih portala, Portal oko je, možda zbog toga što je i krenuo kao nacionalni, jedini portal gdje udarne vijesti ponekad nisu isključivo lokalnog, dubrovačkog karaktera, nego mogu biti i nacionalne. Ipak, primat u uređivačkoj politici imaju vijesti lokalnoga karaktera.

Portal oko zauzima 153. mjesto u Hrvatskoj na stranici za praćenje posjećenosti *Alexa*. Prema podacima *Google analytica*, koje je ustupio sam portal, od 1. do 31. rujna 2012., ostvarili su 90 994 pojedinačnih posjetitelja (*unique visitorsa*).

Dubrovnik net - <http://www.dubrovniknet.hr/>

Gradski *news portal*, kako se sami nazivaju, Dubrovnik net, s radom je krenuo krajem 2007. Glavna urednica je Lidija Crnčević, a direktor Mateo Rilović.

Grafički, portal je podijeljen u tri stupca. Središnje mjesto prvoga stupca zauzima najvažnija dnevna vijest, opremljena fotografijom, naslovom i dijelom teksta a prati je, u drugom stupcu, čak sedam izdvojenih vijesti s fotografijama, nadnaslovima i naslovima. Ispod prvog stupca stalna je “rubrika” Dubrovnik tv. net, koja nudi nekoliko izdvojenih video zapisa.

Dubrovnik net je podijeljen na sljedeće tematske odrednice: vijesti, crna kronika, sport, kultura, web cocktail, život, zvijezde i politika. Cijeli je portal u tamno crvenoj boji koja dominira.

Ovaj gradski *news portal*, za razliku od prethodno spomenutih tjednika/portala, sve svoje teme plasira odmah kao, i svi ostali portali na dubrovačkom području koji nemaju svoje konvencionalne inačice, ali rijetko kada daju iscrpan i potpun tekst koji bi u potpunosti obuhvatio tematiku o kojoj se piše. Dakle, ovom portalu nedostaje iscrpnih i analitičkih napisu, te je vidljiv nedostatak autorskih tekstova i “ekskluziva” uopće.

Na stranci *Alexa*, Dubrovnik net zauzima 169. mjesto, a prema ustupljenim podacima *AW stats*, broj pojedinačnih posjetitelja u mjesecu rujnu 2012. je 89 205.

Dubrovnik portal - <http://www.dubrovnikportal.com/>

Dubrovnikportal.com s radom započinje 2000. godine, kao svojevrsni nastavak news.dubrovnik.hr portala, pokrenutog u Dubrovniku 1998., kada *online* izdavaštvo zaživjava i na lokalnoj razini (Brautović, 2011., 25.). *News* je bio u izdanju Radio Dubrovnika i informatičke tvrtke Laus CC.

Iako najstariji portal na području Dubrovnika, Dubrovnik portal nije se puno promijenio od svojih početaka, pa tako trenutno ima dizajnerski zastarjelu stranicu – dva stupca, od kojih prvi zauzima dvije trećine naslovnice, a drugi je rezerviran za nagradne igre te neke od

izdvojenih sadržaja. Dominirajuća boja je također tamno crvena, naglašena samo u zaglavlju.

Ovaj portal uopće nema podjelu na rubrike, što izuzetno otežava praćenje sadržaja. Umjesto toga, u gornjem lijevom uglu, ispod naziva portala, nalazi se ikona pod nazivom “navegavanje”, (dubrovačka riječ za navigaciju) koja nudi nešto nalik rubrikama: novitati, događanja, posao, vrijeme i tečaj.

Središnje mjesto prvoga stupca zauzima pet rotirajućih vijesti predstavljenih fotografijom, naslovom i tekstrom, no radi se većinom o obavijestima turističke zajednice i ministarstva turizma. Autorskih tekstova na ovom portalu nema.

Tehnička razina i pristup prezentaciji novosti na ovom portalu je na nezavidnoj razini. Kao i u slučaju prethodno spomenutog portala, Dubrovnik net-a, i Dubrovnik portalu nedostaju iscrpni i analitički tekstovi, autorski tekstovi i “ekskluziva” uopće.

Na stranici *Alexa* Dubrovnik portal zauzima 6. 046. mjesto u Hrvatskoj, a prema ustupljenim *AW Stats* podacima za rujan 2012., broj pojedinačnih posjetitelja ovog portala je 19 222.

Dubrovnik press - <http://www.dubrovnikpress.hr/>

Intrigantno, provjereno, aktualno – Dubrovnik press piše o svemu o čemu drugi ne znaju, ne smiju ili ne žele – geslo je portala osnovanog sredinom 2011. Direktor je Davor Mladošić, a glavna urednica je Nikolina Metković.

Portal je podijeljen na sljedeće tematske odrednice: Grad-županija, magazin, sport, mišljenja, interview, Hrvatska. Na portalu dominira žuta boja.

Grafički, radi se o dva, a pri dnu naslovnice o tri stupca.

Ispod velikog loga na žutoj podlozi, nalazi se tema dana koja se ne izmjenjuje s drugim temama, kao što je uobičajeno na drugim portalima. Dakle, glavni sadržaj dominira cijelom naslovnom stranicom najmlađeg portala na dubrovačkom području. U rubrici Interview, mjesečno izade najviše tri intervjuja s važnim osobama, no intervjuji su zaista iscrpni i analitički obrađeni. Ono što Dubrovnik press razlikuje od ostalih portala su izdvojene četiri vijesti (“klikanjem” ih se može dobiti još dvije) na dnu

naslovne stranice pod zajedničkim imenom: "Po izboru čitatelja", koje su rangirane po čitanosti. Ovi tekstovi, većinom autorski potpisani, imaju i uvjerljivo najveći broj komentara čitatelja portala.

Može se zaključiti, prema tekstovima i komentarima, kako ovaj portal nagnje "desnoj" političkoj opciji.

Nakon što je Dubrovački vjesnik (nekad dominantan po broju komentara) kod komentiranja prešao na sistem registriranja putem Facebooka, portal Dubrovnik press, iako "najmlađi" portal na dubrovačkom području, ima uvjerljivo najviše komentara od svih portala, i to najslobodnijeg sadržaja.

Gledajući i uspoređujući komentare na nekoliko dubrovačkih portala, razvidno je da se radi o istim osobama koje se "hvataju" određene, većinom političke teme koja ih intrigira te pod različitim imenom komentiraju na više portala i tako se "razračunavaju" a neistomišljenicima koji su uvijek spremni na ovakav "duel".

Dubrovnik press zauzima 338. mjesto u Hrvatskoj po posjećenosti prema stranici *Alexa*, dok podaci *Google Analyticsa* govore kako su u rujnu 2012. imali 31 706 pojedinačnih posjetitelja (*unique visitors*).

Kenova info - <http://kenova.info/>

"Portal ljubitelja vizualnih komunikacija iz Dubrovnika" – Kenova info, jedni je portal koji već i u rubričnoj podjeli ima "KenovaTV", dakle rubriku s video snimkama, koje se gotovo i ne pojavljuju na ostalim portalima. Portal je osnovan krajem 2011., direktor je Maro Bošnjak, a glavni urednik Vedran Pervan.

Ovaj "info multimedijalni portal Grada", kako im također stoji na stranici, želi biti drukčiji od ostalih dubrovačkih portala očito samo činjenicom da posjeduje više video zapisa, jer ga karakterizira nemar prema tekstualnom dijelu portala, koji obiluje gramatičkim pogreškama.

Početnom stranicom, odnosno naslovnicom, dominira velika fotografija preko dva stupca, dok je treći rezerviran za naslov i sadržaj glavne vijesti. Ostatak stranice čine tri stupca s vijestima poredanim po važnosti, svaka s fotografijom, naslovom i dijelom teksta.

Portal je podijeljen na rubrike i sadržava već spomenuti Kenova TV, Đir po Gradu, Županija, najave i sport. Otvaranjem bilo koje od

rubrika treći stupac izdvojenih vijesti predstavljenih kraćim tekstrom ostaje isti.

Proučavajući napise na portalu Kenova info, zaključak je da na ovom portalu, iako imaju nekoliko novinara, barem sudeći po impressumu, manjka autorskih tekstova, jer ih je većina preuzeta iz tiskovina ili s ostalih portala. Također, kao što je već rečeno, u napisima se može uočiti puno pogreški, što nikako ne ide u prilog ovom portalu, unatoč činjenici da nadinju "multimediji", kako sami ističu, a ne novinarskim napisima u pravom smislu te riječi.

Prema stranici *Alexa*, Kenova info zauzima 1. 389. mjesto u Hrvatskoj, a ustupljeni podaci *Google Analyticsa* za mjesec rujan 2012. kazuju kako je ovaj portal imao 8 841 pojedinačnih posjetitelja (*unique visitors*) u spomenutom razdoblju.

Zaključak

Govoreći o portalima na području Dubrovnika, prva stvar koja "upada u oči" je njihova brojnost na 40-ak tisuća stanovnika, na dubrovačkom području postoji čak sedam portala. Dakle, Dubrovnik je očito plodno tlo za razvijanje lokalnih *online* medija, no, obzirom na mali broj stanovnika postavlja se pitanje potrebe njihova postojanja, kao i ekonomske održivosti.

Dubrovački vjesnik, Du list, Dubrovnik press, Dubrovnik net, Dubrovnik portal – vidljivo je kako nazivi portala većinom ukazuju na njihovu lokalnost, a tu su i oni malo općenitijeg nazivlja – Portal oko i Kenova. Portal oko je, možda zbog toga što je i započeo svoj rad, najprije kao nacionalni, a ne lokalni portal, jedini portal na čijim stranicama udarne vijesti ponekad nisu isključivo lokalnog, dubrovačkog karaktera, nego mogu biti i nacionalne. Ipak, primat u uređivačkoj politici imaju vijesti lokalnoga karaktera.

Od sedam portala, samo dva, Dubrovački vjesnik i Du list, nastali su na temeljima konvencionalnog, "papirnatog" izdanja koje još uvijek supostoji s portalom, dok ostali portali egzistiraju samo *online*. Svojevrsna je iznimka vidljiva na primjeru portala oko, koji ima cijelu rubriku pod nazivom besplatne novine s područja Dubrovnika "Glas grada" – ova novina, jednako tako, na nekoliko svojih stranica prenosi sadržaje sa

spomenutog portala. Ovdje se radi o jedinoj pravoj konvergenciji, jer jedan portal reklamira novinu koja nije dio iste tvrtke.

Za pretpostaviti je da većina posjetitelja koristi dubrovačke *online* medije isključivo za lokalne vijesti, zbog toga većina portala (izuzev već spomenutog Portala oko) ne objavljuje uzaludno nacionalne i globalne vijesti, jer takvi *online* mediji već postoje.

Iako gotovo svi dubrovački portali imaju rubrike tipa "Vaše vijesti", očito je da relativno mali broj ljudi sudjeluje u njihovom stvaranju, pa čak i relativno mali broj ljudi komentira napise dubrovačkih portala, naročito nakon uvođenja komentiranja preko Facebooka, što je dovelo do nedostatka anonimnosti.

Ono što se može generalno zamjeriti dubrovačkim *online* medijima je objavljivanje gotovo istih informacija na svim portalima, no to je boljka današnjeg novinarstva, a ne nužno samo dubrovačkih portala.

Također, vidljivo je i veliko oslanjanje na objave za medije, a ne autorske tekstove, no ovakvo postupanje također karakterizira suvremeno novinarstvo, a ne samo dubrovačke portale.

Nekim portalima nedostaje profesionalnosti, čak i osnovne pismenosti, a svi bi trebali poraditi na ažurnosti, na češćem objavljivanju što svježijih informacija. Pojedini portali gotovo očito izražavaju i svoju političku orijentiranost.

Unatoč svemu spomenutom, činjenica je ipak da dubrovački portali zasigurno pridonose povezanosti lokalne zajednice te bi uz malo više truda mogli postati autoriteti kojima bi se lokalna zajednica puno više obraćala.

Literatura

Brautović, Mato, (2011.), *Online novinarstvo*, Školska knjiga, Zagreb
Castells, Manuel (2003.) *Internet galaksija*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb

Salwen Michael Brian, Garrison Bruce, Driscoll Paul D., (2005.), *Online news and the public*, Lawrence Erlbaum Associates Inc.

The Young Foundation (2010.), *Joining the Conversation: An Introduction to Hyperlocal Media*, Local Government Improvement and Development

Turek, Franjo (1999.), *Globalizacija i globalna sigurnost*, Hrvatska udruga za međunarodne studije

Uvod u medije (grupa autora, ur. Zrinjka Peruško) (2011.); str. 203-218 N. Prelog: *Novi mediji i novinstvo na internetu*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb

Ostali izvori:

Miletić, Nikša (2011.), Radne rutine i organizacija rada online medija na primjeru portaloko.hr-a, diplomski rad

Predmet istraživanja:

Dubrovački vjesnik- <http://dubrovacki.hr>

Du list - <http://www.dulist.hr/>

Dubrovnik net - <http://www.dubrovniknet.hr/>

Dubrovnik portal - <http://www.dubrovnikportal.com/>

Dubrovnik press - <http://www.dubrovnikpress.hr/>

Kenova. Info - <http://kenova.info/>

Portal oko - <http://www.portaloko.hr/>

